

CHÍNH SÁCH NGOẠI THƯƠNG

Bài 8

Nâng cấp công nghiệp và phát triển ở Bắc Âu: Mô hình Thụy Điển

Trường Chính sách công và Quản lý Fulbright
October 2022

Ari Kokko

Copenhagen Business School

Bối cảnh:

Phát triển và tăng trưởng ở Thụy Điển

- Một trong những nước nghèo nhất ở châu Âu cách đây 150 năm – một trong những nước phát triển nhất châu Âu hiện nay
- Quá trình công nghiệp hóa nhanh sau thập niên 1870
- Sự xuất hiện của *nền kinh tế mới* trong những thập kỷ vừa qua

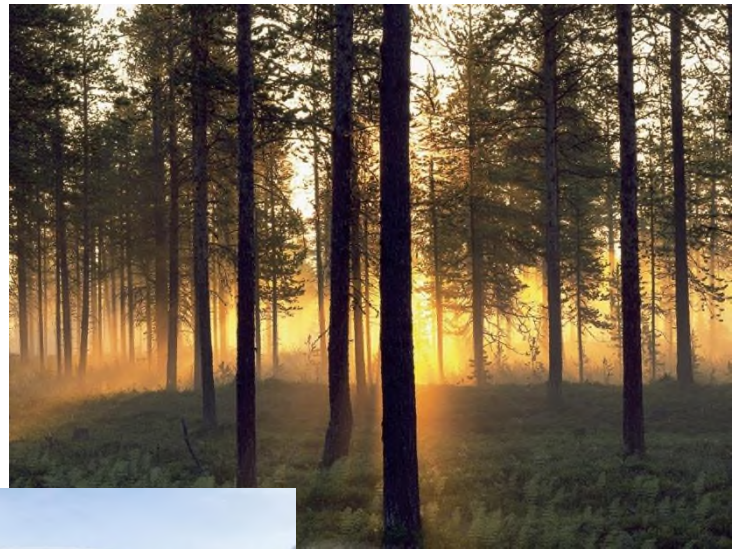
Các câu hỏi chính

- Làm thế nào quá trình công nghiệp hóa lại có thể diễn ra nhanh như vậy?
- Điều gì giải thích các ngành sản xuất nguyên liệu thô tiếp tục giữ tầm quan trọng?
- Điều gì giải thích sự xuất hiện của *nền kinh tế mới*?

Làm thế nào mà Thụy Điển từ một nước thế này...

..trở thành thể này?

Bước đột phá trong công nghiệp

- Cơ hội
 - Nhu cầu nước ngoài đối với ngũ cốc và gỗ (1850)
 - Công nghệ sản xuất bột giấy hóa chất (1870)
 - Quy trình luyện kim Thomas (1870)
- Phản ứng của Thụy Điển
 - Xuất khẩu bùng nổ
 - Công nghiệp dựa trên nguyên liệu thô
 - Đổi mới sáng tạo và các doanh nghiệp mới: Ericsson, ASEA, Alfa-Laval, AGA, Nobel, SKF

Vì sao những phản ứng này lại thành công như vậy?

- Thụy Điển đã chuẩn bị đầy đủ để tận dụng các cơ hội mới chớm xuất hiện
- Xây dựng thể chế
 - Chủ nghĩa tự do, quyền sở hữu, cải cách ruộng đất, luật doanh nghiệp, hệ thống tài chính
- Tri thức và vốn con người
 - Giáo dục tiểu học là bắt buộc (1842), cải cách các trường đại học cổ điển, thành lập các đại học kỹ thuật, các hiệp hội ngành nghề
- Hệ thống đổi mới sáng tạo với *khả năng sản xuất dư thừa* đã sẵn sàng từ lâu trước cả giai đoạn đột phá công nghiệp

Các từ khóa: công nghiệp hóa Thủy Điển

- *Đối chuẩn (benchmarking)*
- *Bắt chước*
- *Học hỏi*
- *Dư thừa khả năng sản xuất*

Ví dụ của ngành: Lâm nghiệp

- Duy trì thành công trong thời gian dài kể từ bước đột phá đầu tiên trong thập niên 1850
 - Vẫn chiếm gần 1/5 sản lượng công nghiệp và tỉ trọng lớn trong xuất khẩu ròng...
 - ... mặc dù nhu cầu tiêu thụ, công nghệ, cạnh tranh, luật pháp, v.v. liên tục thay đổi
- Phát triển năng lực: Các thể chế
 - Để đảm bảo nguồn cung nguyên liệu thô
- Phát triển năng lực: Tri thức và kỹ năng
 - Để điều chỉnh theo những thay đổi trên thị trường

Nhóm tri thức

	Sáng tạo tri thức	Phổ biến tri thức
Giáo dục Kỹ năng	Các trường đại học Các viện nghiên cứu	Các viện nghiên cứu
Nghiên cứu Tri thức	Các trường đại học Các viện nghiên cứu	Các trường đại học Các viện nghiên cứu

Ngành lâm nghiệp hiện đại: thâm dụng tri thức chứ không còn thâm dụng nguyên liệu thô

Các cụm ngành tri thức khác

- Khai khoáng
- Luyện kim
- Kỹ thuật
- Viễn thông và IT
- Dược phẩm
- Thời trang?

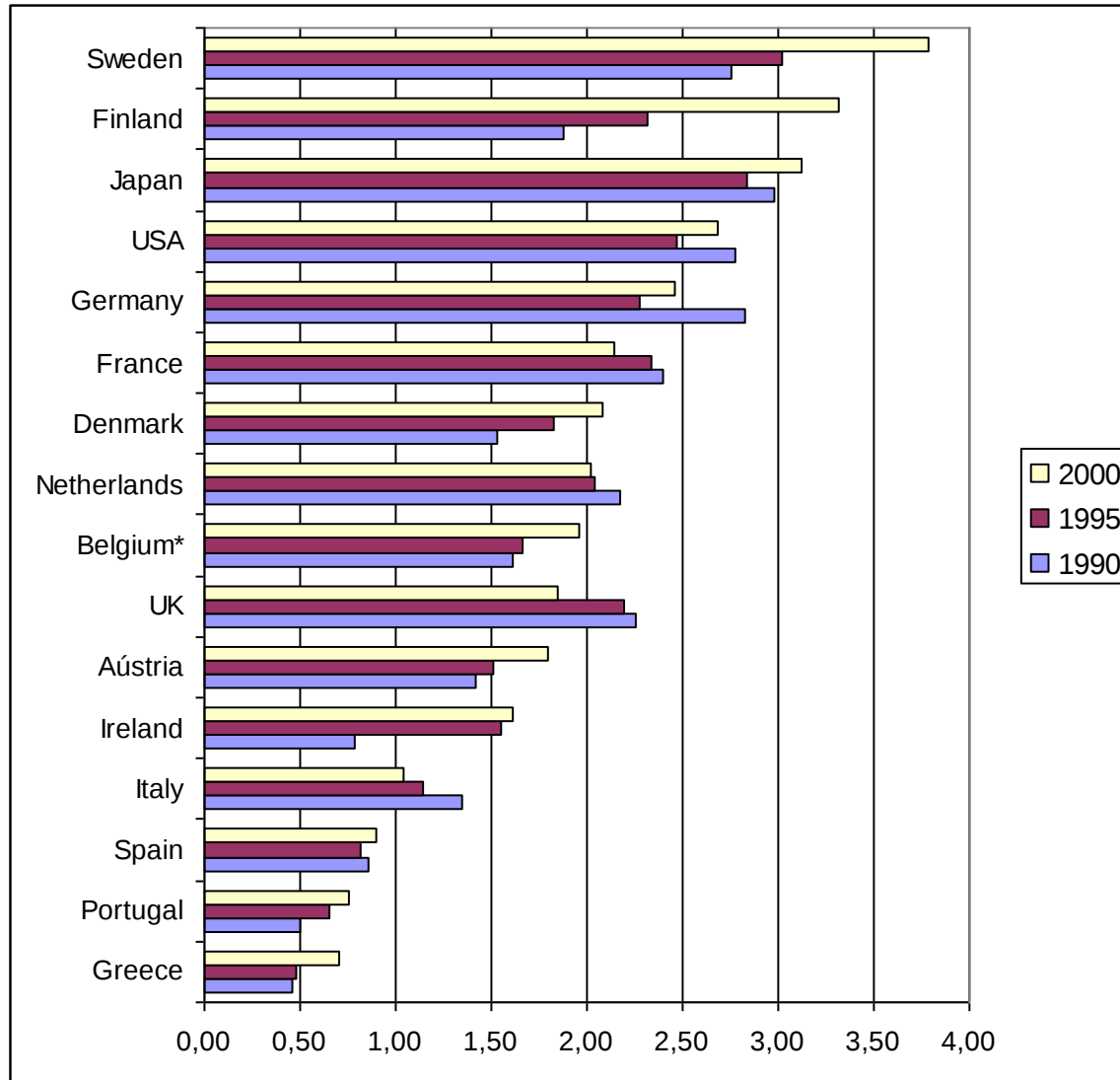
Điều kiện tiên quyết

- Cần có hệ thống giáo dục mở rộng để xây dựng nền tảng kỹ năng cần thiết
 - Hệ thống trường đại học công không thu học phí, cấp học bổng và các khoản vay được trợ cấp để trang trải chi phí sinh hoạt
 - Phúc lợi chung cho tất cả chứ không phải dành cho nhóm đối tượng
 - Đầu tư lớn vào nghiên cứu cơ bản
- Mỗi liên hệ giữa nghiên cứu cơ bản với hoạt động đổi mới sáng tạo
 - Mô hình Triple helix (mối quan hệ 3 bên)

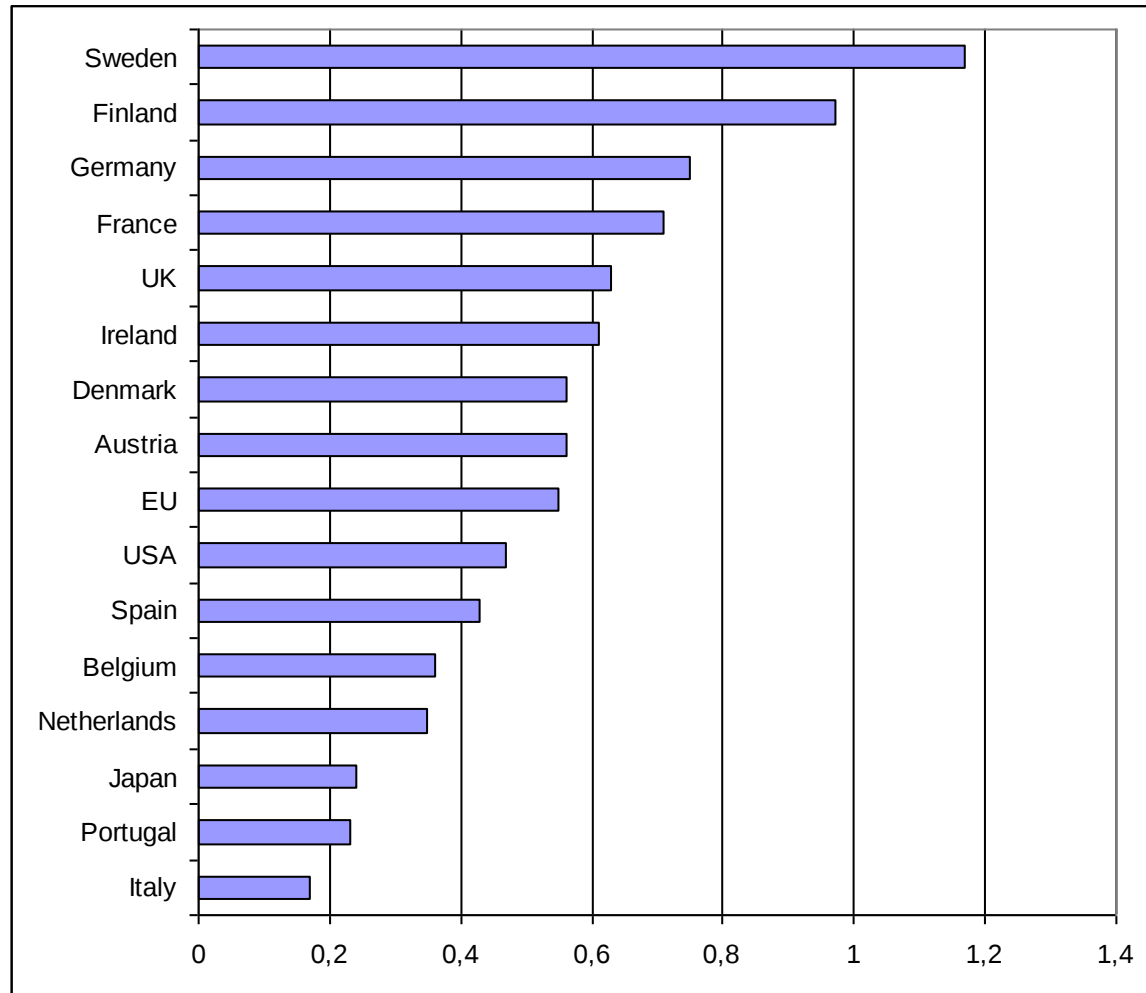
Kết quả: nền kinh tế tri thức

- Thụy Điển là nền kinh tế tri thức nổi bật chuyên đầu tư vào...
 - R&D, giáo dục, đào tạo
- ...và cũng đưa đến những kết quả tốt như
 - Bằng sáng chế, công bố khoa học.
 - Sản xuất hàng hóa và dịch vụ công nghệ cao: viễn thông, internet, dược phẩm, tài chính, các dịch vụ chuyên nghiệp

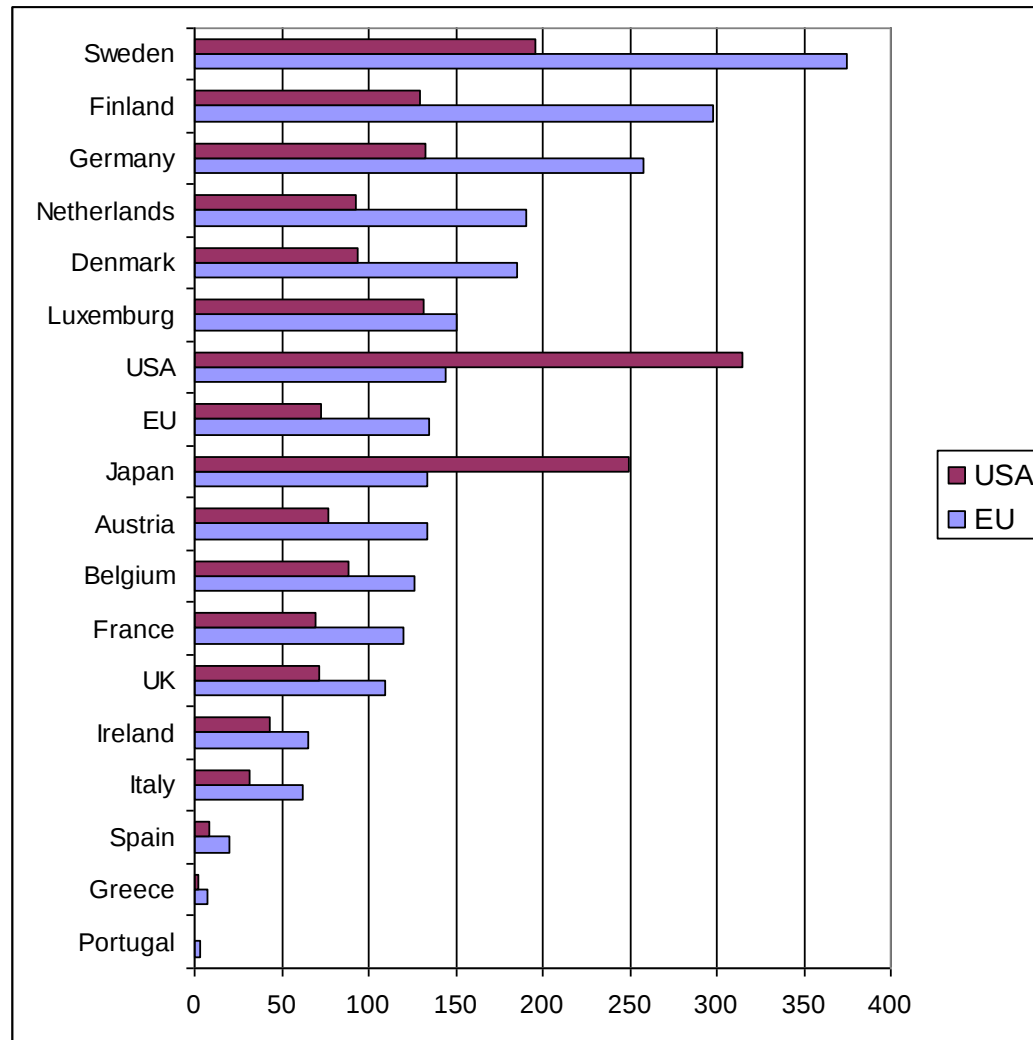
Tỉ lệ chi tiêu cho R&D trên GDP (%)

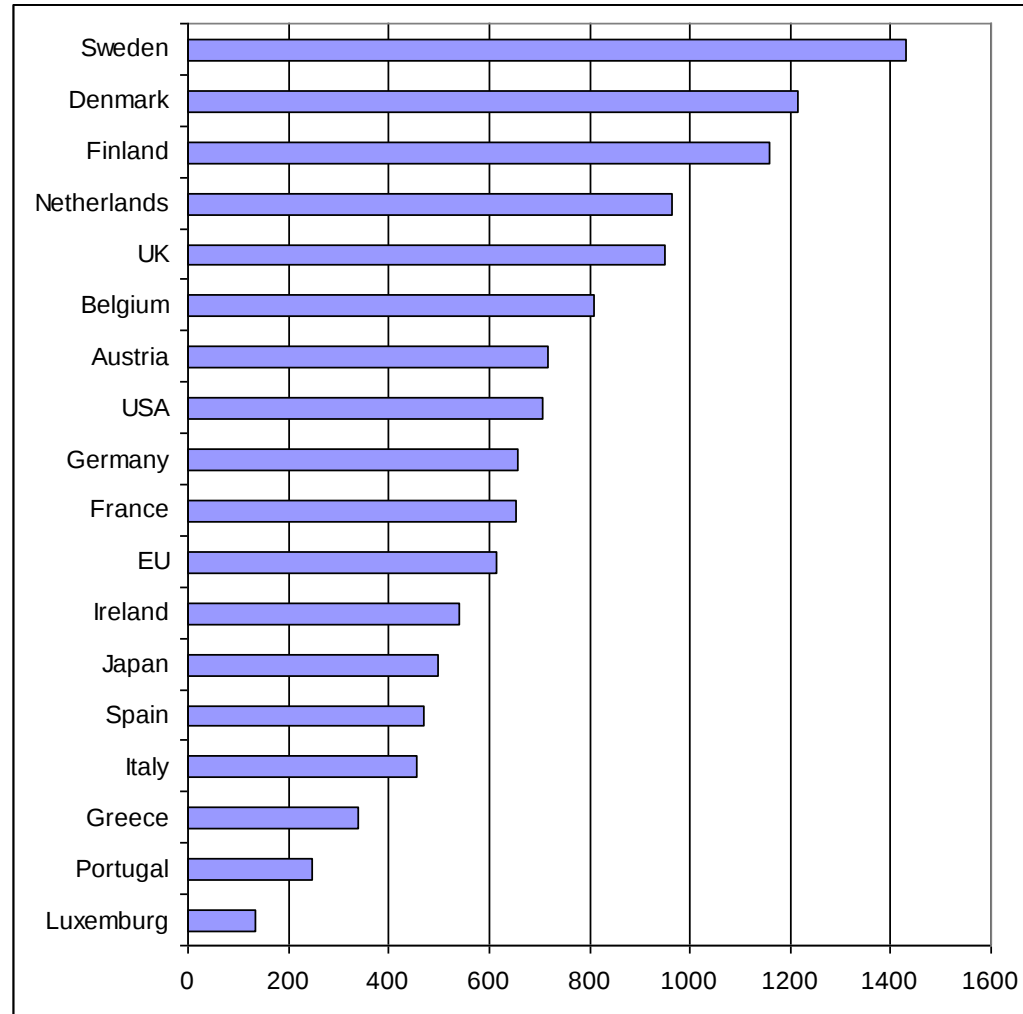
Tỉ lệ PhD mới trong khoa học và công nghệ năm 1999, nhóm tuổi từ 25-64

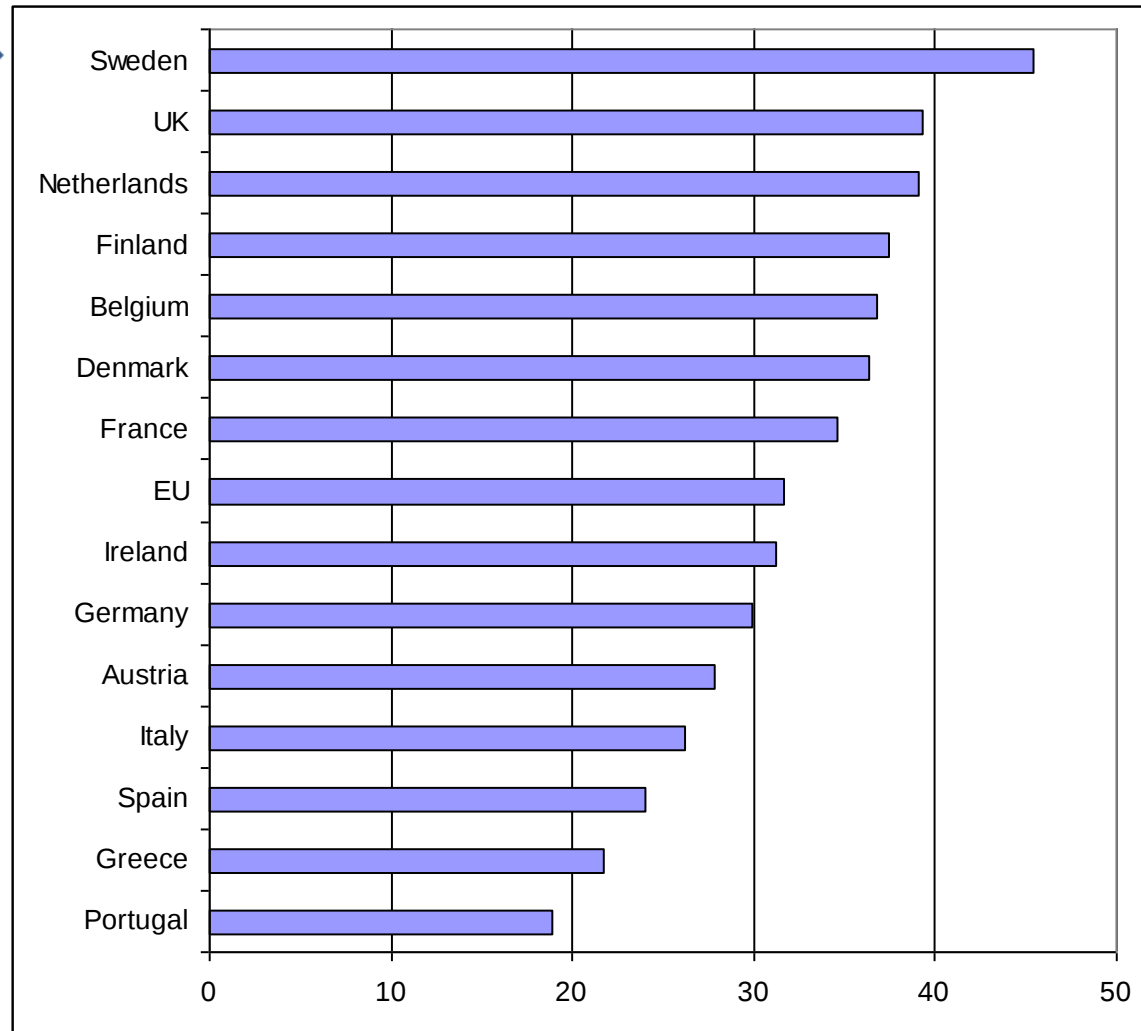
Số lượng cấp bằng sáng chế ở thị trường EU và Mỹ năm 2000 (trên một triệu dân)

Số lượng công bố khoa học năm 1999 (trên một triệu dân)

Tỉ lệ làm việc trong những ngành dịch vụ thâm dụng tri thức năm 1999 (%)

Không chỉ cải tiến sản phẩm

- Còn cải tiến mô hình kinh doanh và dịch vụ

Spotify®

Kết quả: Cấu trúc công nghiệp của Thụy Điển

- Nền công nghiệp Thụy Điển bị thống trị bởi các tập đoàn đa quốc gia lớn và nổi tiếng (số lượng lớn bất thường cho một đất nước nhỏ như Thụy Điển)
- Tập trung vào các hoạt động thâm dụng tri thức (thường với cơ sở nguồn lực rõ ràng)
- Liên tục tập trung vào đổi mới sáng tạo
- Hầu hết thị trường đều nằm bên ngoài Thụy Điển
- Chiến lược mở rộng dựa trên đầu tư mới (đầu tư xanh - greenfield investment)
- Quản trị dựa trên giá trị: hòa nhập với người lao động nước ngoài
- Vai trò của chính sách thu nhập bình đẳng: để tiếp tục kinh doanh, các doanh nghiệp buộc phải trả mức lương tương xứng với các ngành công nghiệp dẫn đầu

Và bước tiếp theo...?

FROM THE LIFE OF BLAZER #0214443

This blazer is sold for £79.99/€129.

It is made of 83% organic cotton and 17% hemp.

No chemical pesticides or fertilisers have been used.

You can wear it and love it for many years, but if you don't want it anymore you can leave it at any H&M store and we will give it a new life.

FROM THE LIFE OF DENIM #0143891

Over 1 million pairs of this denim have been sold since 2012.

Today it's made using innovative waterless technology.

With this and other improvements in the production, the water use is 65% lower than before.

This means that almost 31 million fewer litres of water have been used.

OUR SEVEN COMMITMENTS

1. Provide fashion for conscious customers
2. Choose and reward responsible partners
3. Be ethical
4. Be climate smart
5. Reduce, reuse, recycle
6. Use natural resources responsibly
7. Strengthen communities

FROM THE LIFE OF T-SHIRT #0141569

This T-shirt has been made with 50% organic cotton.

That means 19% less carbon emissions than using conventional cotton only.

About 26% of its carbon emissions occur when it's washed or tumble-dried at home.

You can wash it at up to 60 degrees, but choosing 30 instead will save you money and requires 50% less energy.

Các giá trị và văn hóa

Các giá trị của chúng tôi

- Khiêm tốn và ý chí
- Lãnh đạo bằng sự gương mẫu
- Dám khác biệt
- Đoàn kết và nhiệt huyết
- Ý thức về chi phí
- Không ngừng khao khát đổi mới
- Đón nhận và ủy thác trách nhiệm

A message from Steve

"We're going all-in to transform IKEA into an even more sustainable business that's fit for the 21st Century. We made great progress in FY14, but we've got a lot more to do. We have a huge opportunity to make a positive difference for people and the planet, and when we all work together, there is no limit to what we can achieve."

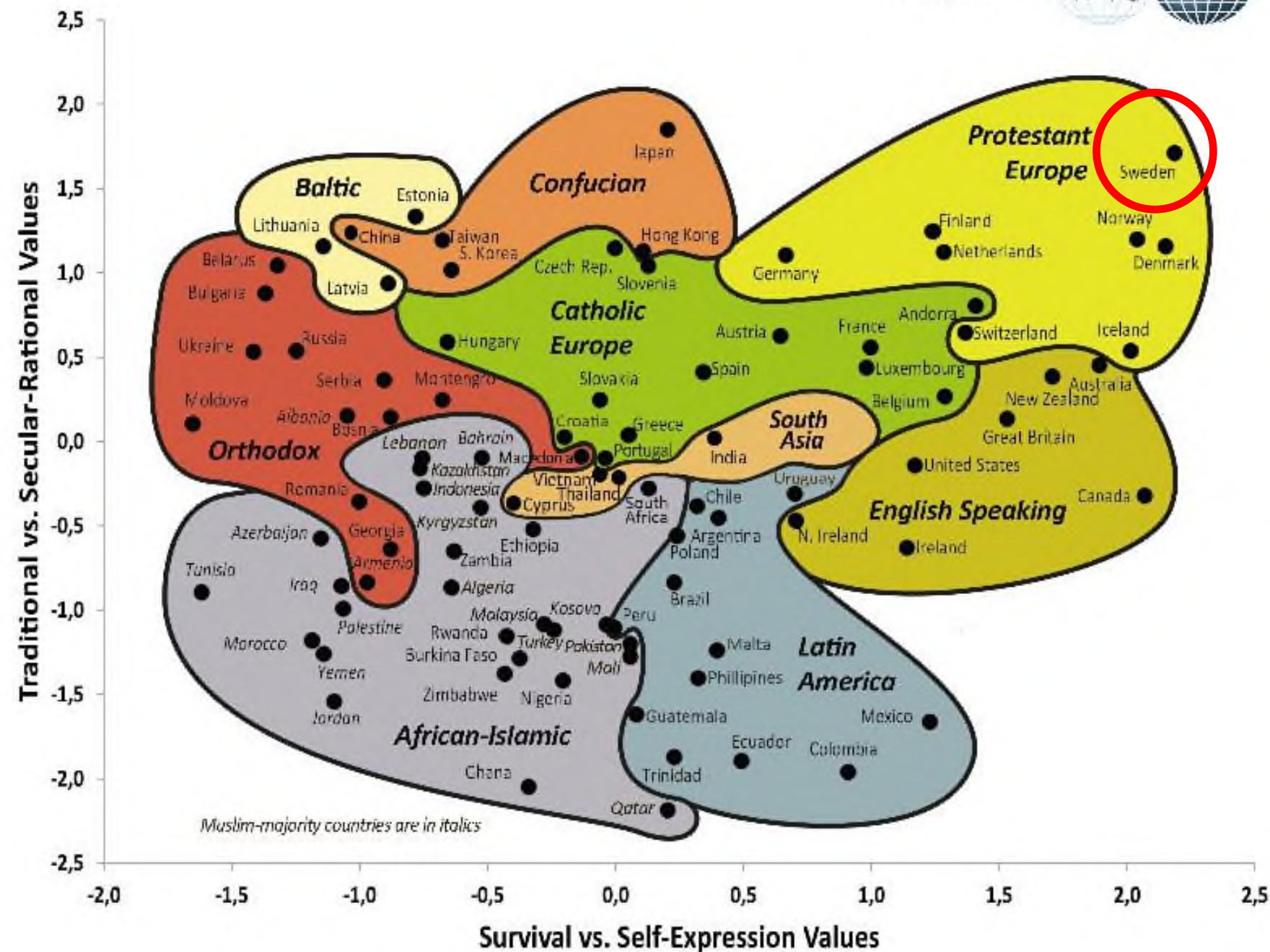
Steve Howard

Chief Sustainability Officer, IKEA Group

The financial year 2014 of the IKEA Group (INGKA Holding B.V. and its controlled entities) refers to the period between September 1, 2013, and August 31, 2014.

Nhưng có lẽ mô hình Thụy Điển có tính cực đoan...?

Tóm tắt

- Phụ thuộc lối mòn: lịch sử giữ vai trò quan trọng
- Tập trung nhiều vào xây dựng thể chế, tri thức và kỹ năng cần thiết để duy trì lợi thế cạnh tranh trong các ngành phụ thuộc vào tài nguyên thiên nhiên
- Các nhóm ngành tri thức
- Các giá trị và văn hóa